

VÄRDEBESKRIVNING**Område av riksintresse för naturvård i Dalarnas län****Datum:** 2004-01-27**Områdesnummer:** NRO 20 116**Områdesnamn:** Nysjön**Kommun:** Falun (2080)**Kartblad:** 14G SV**Area:** ca 16 ha, varav allt är land**Naturgeografisk region:** 30a Norrlands vågiga bergkullterräng med mellanboreala skogsområden**Agrara kulturlandskapsregioner:** Södra Norrlands och norra Svealands skogsbygder**Landskapsformer:** Vågig bergkullterräng**Riksvärde:**

Naturbetesmark	Flora
----------------	-------

Värdeomdöme: Nysjöns fåbodar är av högsta värde tack vare den stora välhävda vallen med välutvecklad, representativ vegetation. Art- och individrika växtsamhällen med arter som vårfingerört, nickstarr, ängsfryle, källört och fjälltimotej. På några lador växer varglav rikligt.

Huvudkriterier: A, C, D**Stödkriterier:** Storlek, mångformighet, kontinuitet, representativitet, raritet, nyckelområde, funktion.

Förutsättningar för bevarande: Fortsatt bete av nuvarande omfattning. Eventuellt bör vallen ibland slås med lie eller slätterbalk, då staggen gynnas av betet. Öppenheten är viktig att bevara, varför kontinuerlig undanröjning av de granar som lyckas ta sig upp ovanför betesnivån bör ske. Även enarna bör hållas efter något. Områdets värden kan påverkas negativt av: Minskad eller upphörd fåboddrift, skogsplantering på jordbruksmark, energiskogsodling, igenväxning, spridning av gifter eller gödselmedel, bebyggelse, nydikningar, täkt, luftledning, vägdragningar.

Säkerställande: Saknas.**Områdets huvuddrag:** Nysjöns fåbodar är mycket vackert belägna i en sydslänt

ner mot Nysjön. Fäboden består av en stor, i det närmaste helt öppen vall, där stugorna ligger utspridda. Särskilt iögonfallande på den stora steniga vallen är de buskar av gran och en som finns här och var. Dessa är nämligen så hårt tuktade av getterna att de vuxit till fantasifulla konstverk. Runt fäboden växer mager betespåverkad tallskog.

Vallen på Nysjön hyser en mycket enhetlig gräshed av fattig staggtyp. Staggen är extremt dominerande då den tydligen ratas i hög utsträckning av betesdjuren. För övrigt ingår t ex fjälltimotej, vårfingerört, nickstarr och ängsfryle. Nedåt sjön, runt några källdråg med källört, övergår vegetationen i hundstarrdominerad lågstarrfuktäng. På några lador växer varglav rikligt. De skyddande buskarna tycks gynna smågnagare, huggorm och skogsödla.

År 1929 fanns fyra hushåll med djur, men 1958 endast ett. Efter att Olmats Sune och Inga-Britt Bergman börjat hålla djur på Nysjön har besättningen ökat betydligt; 1990: 6 fjällkor, 45 getter och några får. Betestrycket blir härigenom hårt. I början hade man även djuren på skogsbyte kring fäboden, men efter flera attacker från björn har man nu djuren endast på vallen.

Anmärkningar: Ingår i länsstyrelsens program för bevarande av natur- och kulturmiljövärden i odlingslandskapet (obj. nr 80-3) och i nationell bevarandeplan för odlingslandskapet (obj. nr 80-2) samt i länets ängs- och hagmarksinventering (obj. nr 80-2).

Referenser:

Länsstyrelsen Dalarna, 1994: *Värdefulla odlingslandskap i Dalarna*.

Länsstyrelsen 1994. Falun.

Länsstyrelsen i Dalarnas län, 1993: *Dalarnas ängar och betesmarker*.

Länsstyrelsen. Falun.

Naturvårdsverket, 1996: *Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet*.

Stockholm.